

SLOVENE

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanje prejeto mesečno K 1.50

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvarsta (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Pokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Zmagi nasproti!

S. L. S. je včeraj zopet pokazala, da njena moč med ljubljanskimi volilci vsak dan narašča in da so liberalci tisti, ki so upravičeni že sedaj popolnoma obupati. Včerajšnji shod S. L. S. v »Ljudskem domu« je bil izborna obiskana. Otvoril je shod v imenu prvega okraja g. J. a. n. e. ž. i. č., ki je povdarjal, da zbira S. L. S. svoje čete mirno v resnem delu. Liberalci, ki kriče vedno o draginji, pa delajo oštarijske shode. Posebno jim je pri takih oštarijskih shodih na srcu desetmilijonsko posojilo. Liberalci bi pa sami radi vzeli deset milijonov, če bi jih jim kdo dal, pa jim nihče več ne zaupa. Nato je govoril

profesor K. Dermastia,

ki je izvajal:

Kratka doba 14 dni nas še loči od onega pomembnega dne, ko se bode moral vsak volivec, vsaka volivka odločiti ali voli s S. L. S. ali z liberalno stranko. Vse stranke skušajo radi tega vporabiti kar najboljše še ta kratki rok, da pridobijo kolikor mogoče veliko onih volivcev, ki se danes še niso odločili za to ali ono stranko. Sosebno liberalna stranka, ki zatrjuje, da ima neomejeno zaupanje med ljubljanskimi volilci, se trudi po brezštevilnih oštarijskih shodih in z različnimi letaki ustvariti med volilci za se ugodno razpoloženje, a nje trud je očitno brezuspešen. Majhno število zborovalcev na posameznih liberalnih shodih in pa dejstvo, da so zborovalci večinoma eni in isti pri Mokarju na Barju, kakor pri Bizjaku v Vodmatu, nam jasno kaže, da ljubljanski volilci niso več voljni slediti sirenskimi glasovom liberalnih govornikov in agitatorjev. In ni se čuditi. Pesem, ki jo morajo poslušati obiskovalci liberalnih shodov je vedno ena in ista samo da se glasi danes cestni zakon in melioracijsko posojilo, jutri pa melioracijsko posojilo in cestni zakon. (Veselost.) Česar pa poslušalci na liberalnih shodih ne slišijo in kar je v sedanjem volivnem boju brezdvomno najvažnejše, je to, kako so liberalci v dolgi dobi, ko so imeli na mestnem magistratu neomejeno moč, gospodarili in kaj so ustvarili koristnega za stolno mesto Ljubljana. O tem gospodje nič ne govorijo. Umevno, ker nimajo nič povedati, ker nimajo prav nič na kar bi pokazali in rekli: Vidite, meščani, to je veliko,

za vas prekoristno delo, katero smo mi ustvarili. Pač imajo nekaj, s čimur se skušajo ponašati. Ali mi bomo tukaj videli da niso zasluge, s katerimi se skušajo ponašati liberalci nobene zasluge, ali pa da pripadajo te zasluge čisto komu drugemu.

Vodovod.

Ponašajo se liberalci s tem, da so oni zgradili vodovod in tako preskrbeli mesto z dobro in pitno vodo. Povedal sem že enkrat, da je za liberalno stranko spričevalo največjega uboštva, ako se mora ista danes po 20letnem gospodarstvu opirati na neko napravo, namreč na vodovod, katero napravo ima danes že skoraj vsaka gorska vas na Kranjskem. (Res je!) Taka zasluga danes gotovo ne more priti več v poštev. Popolnoma pa se razblini ta zasluga in se izpremeni v prazen nič za liberalno stranko, če se mi vprašamo, kdo pa je bil tisti, ki je sprožil misel vodovoda, kdo je bil tisti, ki je napravil načrte, kdo je bil tisti, kar je glavno, ki je preskrbel za vodovod potrebni denar? Gospodje ali so bili to liberalci? Ne! Misl vodovoda so sprožili in preskrbeli za izvedbo te misli potrebni denar Nemci. Oni so preskrbeli za loterijskim posojilom za potrebni kapital in liberalci niso napravili nič drugega, kakor, da so oporoko Nemcem izvedli. In obsejevanja vredno bi bilo, če bi tisti denar, ki je bil za vodovod pripravljen, za kaj drugega uporabili. Iz tega jasno razvidimo, da zasluga, da je Ljubljana preskrbljena z vodo, ne pripada liberalcem ampak Nemcem in da se skušajo liberalci dičiti s tujim perjem.

Kanalizacija.

Nič manj preluknjana ni druga zasluga, ki si jo pripisujejo liberalci, namreč, da so izvedli v našem mestu kanalizacijo. Kako dobro izpeljana in kako dovršena je ljubljanska kanalizacija, o tem bi vedeli oni someščani, ki stanujejo na periferiji mesta veliko, sila veliko povedati. A mi ne rabimo niti upravičenih pritožb posestnikov izven sredine mesta, da dokažemo, kako pomankljiva je kanalizacija ljubljanskega mesta, liberalci sami so to najjasnejše dokazali, predno so se poslovi z ljubljanskega magistrata in sicer s tem, da so zaprosili pri deželnem zboru za dovoljenje, najeti posojilo v svrhu izpopolnitve kanalizacije. S tem da šele liberalci prosijo za potrebno posojilo za kanalizacijo, so zadostno sami dokazali, da je bilo, kar so govorili o vzorni kanalizaciji, čisto navadna in gola farbarija. (Veliko pritrdjevanje.)

»Mestna hranilnica.«

In kako trda gre liberalcem, kadar morajo govoriti o zaslugah liberalnega gospodarstva v Ljubljani, osvetljuje z bengalično lučjo dejstvo, da so primorani med svojimi zaslugami navajati tudi ustanovitev »Mestne hranilnice«. Res je, da se je ustanovila »Mestna hranilnica«, res je pa tudi, da je bila ustanovitev le čin samoobrambe, ker so morali liberalci gledati na to, da strgajo ljubljanske posestnike iz rok »Kranjske hranilnice« in s tem zagotove sami sebi potreben vpliv. Smelo tudi trdim, da liberalci, ako bi bili imeli tedaj kak »Kranjski hranilnici« podoban zasebni denarni zavod, torej zasebni denarni zavod s pupilarno varnostjo, v svoji priznani požrtvovalnosti in nesebičnosti, nikdar ne bi ustanovili »Mestne hranilnice«. (Veliko pritrdjevanje.)

Zasluga, s katerimi bi mogli stopiti liberalci pred ljubljanske volilce in volivke, torej nimajo, in tiste, s katerimi se ponašajo, so kakor sem pokazal, le navidezne. Zato pa gonijo na svojih shodih, ker morajo nekaj govoriti, tisto staro obrabljeno lajno ki poje: cestni zakon, melioracijski zakon — melioracijski zakon, cestni zakon. (Veselost.) In ni zadosti, da so to pesem zapeli že na brezštevilnih shodih, izdali so tudi letake, ki naj Ljubljancem predložijo vso grozo teh dveh zakonov. In vendar sta ta dva zakona čisto nedolžna in koristna zakona kakor za celo deželo, tako tudi za mesto Ljubljano. In vse kar liberalci pripovedujejo o teh dveh zakonih ni nič drugega kakor prazen strah, ki je od znotraj votel od zunaj ga pa nič ni.

Oglejmo si vendar enkrat malo to, kar navajajo liberalni govorniki proti tem zakonom. Ne bomo se pečal s številkami, ker o tem so že zadosti jasno govorile merodajnejše osebe. Pečati se hočem le z ugovori nasprotnikov proti zakonom kot takim.

Cestni zakon.

Preidimo na cestni zakon. Liberalci pravijo, da bode Ljubljana le plačevala ne bode pa imela od tega zakona nobene koristi. V isti sapi trdijo, da se bode vsaka vaska pot, vsaka občinska pot iz denarjev ljubljanskih davkoplačevalcev popravila. Vsakdo, ki to sliši, se mora vprašati, kako je pa mogoče, da se bodo po vaseh popravile ceste? To je mogoče, ker novi cestni zakon določa v posebnem paragrafu, da ima dež. odbor, ako se mu zdi umestno, pravico podpirati gradnjo in popravo tudi občinskih potov. Vsakdo se pa mora tudi

vprašati, in na to vprašanje ostanejo liberalci vsakomur odgovor dolžni, če je mogoče, da se bode podpiralo občinska pota po deželi, zakaj pa ni mogoče, da bi se podpiralo tudi pota v ljubljanski občini? To je mogoče in to se bode tudi zgodilo! Zgodilo se bode z gotovostjo, vendar je za višino podpor merodajno razmerje, ki bode vladalo med bodočim občinskim svetom in pa med deželnim odborom. Če bodeta bodoči občinski svet in pa deželni odbor delovala sporazumno, to se pravi, če bodo imeli v bodočem občinskem svetu večino pripadniki one stranke, ki je tudi odločujoča v deželnem odboru in zboru, torej pristaši S. L. S., potem je gotovo, da bode Ljubljana deležna v veliko večji meri udobnosti novega cestnega zakona kakor pa tedaj, če bode imela večina liberalna stranka, ker zastopniki te stranke v bivšem občinskem svetu so dokazali, da obstoji njih glavno delovanje v prepiranju za deželnim odborom. (Tako je!) Od Vas, ljubljanskih volivcev je tedaj odvisno, ali bode imela Ljubljana od novega cestnega zakona obilno korist ali pa majhno, ker od Vas je odvisno ali dobi večino v bodočem občinskem svetu S. L. S. ali pa liberalna. Obilno korist sem rekel, bode imela Ljubljana od novega cestnega zakona, ako izroči mestno gospodarstvo zastopnikom S. L. S., korist bomo imeli pa posebno oni, ki stanujemo na periferiji ljubljanskega mesta v Vodmatu, v Kurji vasi, na Barju itd., ker potem se ne bode dogajalo več to, kar se je dosedaj, da so bile ceste v sredini mesta še kolikor toliko urejene, na periferiji pa skandalozno zanemarjene. Potem, kakor sem rekel, se to ne bode več dogajalo, ker si bode deželni odbor, kadar bode dovolil podporo, pridržal tudi pravico nadzorovati, kako se ta podpora uporablja. In gotovo je, da bode deželni odbor skrbel za to, da se bode skrbelo enakomerno za celo mesto, ne pa kakor do sedaj, ko se je malo skrbelo za one dele mesta, kjer stanujejo meščani prve vrste, za druge dele pa prav nič. Volilci, ne v škodo, ampak v Vašo korist bo novi cestni zakon, samo od Vas je odvisno ali v večjo ali manjšo. Ako bodete volili s S. L. S. bode v večjo, ako bodete pa volili z liberalci, pa v manjšo korist.

Melioracijski zakon.

Možje - volilci, preidimo na drugi zakon, radi katerega so izdali liberalci v zadnjem času posebne letake, na melioracijski zakon. Kdor bere letak, ki so ga raztrosili po Ljubljani liberalci, bi

LISTEK.

R. L.:

Vihar.

Študentovska zgodba iz naših dni.
(Dalje.)

Umolknil je in pričakoval odgovora. A šele po dolgem času mu je dejal Golob: »Velik revež si — zdaj sem šele spoznal, kako si nesrečen, in da drugačen niti biti ne moreš. Ali bi rad veroval kakor nekdanj?«

»O, — da bi le mogel!«

»Torej misli, misli in zopet misli! A ne idi na delo s predsodki in z dvomi, ki se jih bojiš rešiti! Čista, gola resnica naj bo tvoj cilj! Beri kako dobro apologetično knjigo, izkušaj dobiti o vsem jasne in določne pojme, študiraj celo svoje življenje doslej in morda se ti zopet zasveti luč izgubljene vere. In moli tudi včasih, kajti vera je milost, brez katere ne doseješ nikdar k resnici. Če zanj ne boš prosil, je tudi ne dobiš!«

Pred poldrugim mescem bi se bil Potokar zasmeljal v svoji sreči in presernosti prijatelju, če bi mu bil dal kak tak nasvet, a sedaj je molčal in globoko v srcu je nekaj skritega, tihega

odobravalo Golobove besede. A prepnoten je bil, da bi bil to pokazal.

»Morda storim kaj, morda ne . . . Težko se mi zdi vse to!« je dejal naposled skoraj proti svoji volji.

»Težko! . . . Ali misliš, da je drugim lahko? Ali misliš, da drugi nimajo težkih, da, še težjih križev z življenjem kakor ti? Ali misliš, da tudi pri meni zapuščenost, dvom in žalost nikdar ne potrkajo na srce? O ne — prijatelj moj! Težka, trnjeva pot, odpovedi polna, — a cilj je lep in mir resnice nedopovedljiv!«

»Premišljeval bom vse to . . . Zdaj pa pozdravljen, France! Noč se dela in domov moram!« je rekel Potokar, se ustavil in podal prijatelju roko.

»Pa z Bogom, Nace, če se več ne vidi!« Pojutrišnjem odromam v sene nišče. Ti pa praviš, da ostaneš doma?«

»Dokler se ne izpremenim, ne grem z doma. Kvečjemu bom pisal kakemu tovarišu, naj me vpiše v jus . . .«

»Pa Bog s teboj! In piši mi včasih!«

»Tudi ti se me kdaj spomni!«

Ločila sta se, Golob je izginil v mraku. Potokar pa je krenil po stezi proti domu.

Tisti večer je zapihal čez Čaven prvi jesenski veter in prinesel oblake s

seboj, s katerimi je prepregel vse nebo. Ignacij je bil tisti večer prenemiren in prenervozen, da bi bil šel spat, zavil v havelok je šel doli k mlinu, sedel na klopico ob vratih, prižgal si cigareto in se predal oblasti viharne noči.

Vsa dolina je šumela, kakor da dere mogočna reka čez ravna polja, kjer ječi po njivah polsuho sirčeje in stoka-jo obrane trte, kakor da drve hudournave vode čez skale in gozde, kjer stoje mogočni hrasti, kljubujejo viharju in pojo temno, veličastno himno v noč. Včasih je bilo v bližini vse tiho, le tam daleč, daleč pod goro je vršal gozd in njegovo vršanje je rastlo in se bližalo trenutku za trenutkom. Ze je šlo skož gozdčič pod Svetim Petrom in urno, skrivnostno, kakor hodijo strahovi, je hitelo bližje in bližje. In nenadoma je zaječala stara vrba tam ob brvi pri stopi, od groze se je stresla in pripognila češplja nad klopico — čez mlin, čez njive, čez vas je hitel veter gorji po nebu, včasih je za hip pogledala med njimi zvezda v nižave, a takoj zaprla bleščeče oko . . .

Sem po stezi je pridrsal iz hiše, upognjen pod težko vrečo, stric Matevž. Z njim edinim izmed domačih se je študent včasih kaj pomenil in rad je zrl v njegove dobre oči pod sivimi obr-

vimi in v njegov stari, gladko obrti obraz, ki je govoril o dolgih, dolgih letih, polnih truda in dela brez počitka in nehanja.

»Kaj boste nocoj še mleli, stric?« je vprašal Ignacij.

»Še to moram ta večer nasuti. Bolzarica je prinesla in pravi, da mora jutri zjutra biti zmleto. Kakor osa je sitna babnica!« je odgovoril stric Matevž, v ključavnici je zaskripal velikanski ključ, vrata so se odprla, nezadovoljno ječeč.

»Posveti mi, posveti, Nace, če imaš žveplenke pri rokah! Tam v kotu je luč, prižgi jo!« je govoril stric in v temi štoriklal čez skrele h grotu nad kamnom.

Študent je prižgal malo luč in svetil stricu, ki je nasul in navrnil vodo, da se je kamen veselo zavrtel in je moka začela pršeti izpod njega. Nato je upihnil luč in oba sta sedla zopet na klopico pod mlinom.

»E, vsaj do polnoči ne bo zmleto. Izkadim pipo tobaka, potem pa se vlečem v mlin malo na žaklje!« je dejal stric Matevž, izvlekel mehur, nabasal kratki vivček in prižgal. Študent je zvil drugo cigareto in tako sta oba molče kadila in poslušala veter po dolini.

»Hm . . . Zgodaj prihaja letos jesen! O svetem Mihelu smo še redko-

mogoče misliti, da je ta zakon največja neumnost, katero je mogla zagrešiti S. L. S. Ali je pa to res? Ne! Dokazov za to mi ni treba navajati, ker imamo mi izjavo, za bodočega župana določenega g. dr. Tavčarja, katera jasno dokazuje, da je ta zakon pameten in umesten. G. dr. Tavčar namreč je izjavil na enem zadnjih shodov, da je melioracijski zakon sam na sebi **docela dober**, da je pa slab le v toliko, ker Ljubljana od tega zakona nič imela ne bode, kakor samo to, da bode smela plačevati. S to izjavo je ovržen glavni del omenjenega liberalnega letaka. Kar se pa tiče trditve, da Ljubljana ne bode imela nič od melioracijskega zakona in posojila, je pa g. dr. Tavčar očitno računel z nevednostjo ljubljanskih volilcev, ker drugače tega ne bi rekel. Ker trije so ja faktorji, ki sodelujejo pri osuševanju ljubljanskega Barja, od katerega bode imela Ljubljana največ koristi, država, občina ljubljanska in pa v obilni meri dežela. Torej tudi dežela sodeluje pri osuševanju Barja. In kje naj se dobi potrební denar, katerega mora plačati dežela. Ali ne mar tamkaj, kjer ga je dobilo ljubljansko mesto? Ravno tako kakor je moralo ljubljansko mesto na jeti denar, vzeti posojilo, da zamore izpolniti svoje obveznosti, katere je prevzelo pri osuševanju Barja, ravno tako je morala tudi dežela najeti, izposoditi si potrební denar, katerega bode počasi vračevala. In to posojilo za osuševanje Barja je zapadeno v 10milijonskem posojilu. **Zato pa ne odgovarja dejanskim razmeram, ako trdi g. dr. Tavčar, da Ljubljana od tega posojila nič imela ne bode.** (Klic: Saj tako samo lažejo!)

Največja bedastoča, ki jo oznanjuje liberalni letak je, da mora vsled melioracijskega zakona nastopiti splošen gospodarski polom, da mora nastati splošna beda. (Veselosť.) Vsakdo, ki hoče le malo misliti, mora to uvideti. Ali je mar vladala tamkaj splošna beda, kjer je dosti dela? In ko se bode izvajal novi melioracijski zakon, bode dobil vsakdo v obilni meri priliko do dela. Našim ljudem ne bode treba iskati zaslúška v tujini, celo v daljni Ameriki. In čim več bode ljudstva ostalo doma, temveč bode prodal trgovce, temveč dela bode imel obrtnik. In pri tem bode imela gotovo Ljubljana glavni dobiček, ker ona je ja glavno središče trgovine in obrti v naši deželi. In koliko bo prišlo v našo deželo vsled novega zakona denarja? Po melioracijskem zakonu, ki je bil sklenjen v državnem zboru, bode morala država, ako bode dežela porabila 10 milijonov za melioracije, prispevati najmanj 15 milijonov in teh 15 milijonov ne bi prišlo nikdar v našo deželo, ako bi se ne sklenilo v deželnem zboru najeti 10milijonsko posojilo. To pa, **da se bode primoralo državo, da bode dala naši deželi 15 milijonov, bode imelo po liberalnem naziranju za posledico gospodarski polom prebivalstva mesta Ljubljane in dežele Kranjske, to, da bo prišlo v našo deželo 15 milijonov, to bo po sodbi liberalnih gosnodarskih veleumov povzročilo na Kranjskem in v Ljubljani splošno bedo.** (Hrupna veselost.)

Jaz mislim, da mi ni potreba izgubljati več besedi, da ste morali sprevideti do dobra, koliko je vredno kričanje liberalcev z ozirom na cestni in pa melioracijski zakon.

»Varuhi« ljubljanskega slovenstva.

A liberalci so izprevideli, da postaja njih melodija, cestni zakon — meli-

oracijski zakon, za poslušalce na liberalnih shodih vedno bolj neužitna, zato so ubrali drugo struno in zapeli so drugo pesem. posebno o ogroženem slovenstvu v mestu Ljubljani. Pravijo, da je slovenski značaj mesta Ljubljane v nevarnosti (Veselosť) in da so le oni, liberalci, tisti, ki bodo mogli ohraniti Ljubljani njeno slovensko lice. (Burna, nepopisna veselost.) Ubogo slovenstvo stolnega mesta, ako te bodo morali braniti taki ljudje kot liberalci! (Tako je!) Liberalci naj te branijo, ki se niso sramovali dvakrat podpisati pogodbe z najhujšimi sovražniki slovenskega naroda, z Nemci, samo zato, da so desetletja pritiskali ob tla svoje rodne brate, pritiskali ob tla veliko večino slovenskega naroda samo zato, ker je bila drugega mišljenja! (Klici ogorčenja.) Slovenstvo mesta Ljubljane naj branijo ljudje, ki vsled svoje pogodbe z Nemci niso mogli niti napraviti slovenskih napisnih tabel! Slovenstvo naj branijo ljudje, ki so skozi deset let poljubljali tisto roko, ki je najhuje pritiskala slovenski narod, roko Heiňovo! In taki ljudje naj bodo branitelji slovenskega značaja mesta Ljubljane! (Klici: Komedijsanti!)

»Polne blagajne« Ljubljane.

V sedanjem volivnem boju najbolj smešna je pa gotovo trditev liberalnih agitatorjev, da skuša S. L. S. priti radi tega na ljubljanski magistrat, ker se ji cede sline po polnih blagajnih ljubljanskega mesta. (Bučen smeh.) Gospoda moja, jaz še nisem slišal od nobenega človeka, razven od liberalnih milijonarjev in bogatašev, da bi kdo šel, dokler ima doma še polne blagajne denarja, najemat posojila, in ravno tako je pri mestu. Posojilo najame vsakdo šele takrat, kadar mu zmanjka denarja. Ljubljansko mesto je pa najelo veliko posojilo in to je jasen dokaz, da morajo biti mestne blagajne do dobra pometene in izpraznjene. (Tako je!) Zato je pa trditev, da hoče S. L. S. priti do polnih mestnih blagajn, smešna in otročja.

Koritarjev, žlahtovcev in kimovcev nobeden ne bo volil!

Na letaku, ki govori o melioracijskem posojilu, je debelo napisano: »Škodljivcev ljubljanskega mesta ne sme nikdo voliti!« Res je to. Ali kje pa moramo iskati škodljivcev našega mesta, ako ne v liberalnih vrstah? (Veliko odobravanje.) Ali so mar bili pristaši S. L. S. tisti, ki so ukradli iz žepov Ljubljancin in drugih Slovencev dva milijona in nešteto ljudi upropastili? Ali so bili pristaši S. L. S. tisti, ali liberalci tisti, ki so spravili Ljubljano ob ves kredit, za katerim kreditom toži trgovina in obrt! (Klici skrajnega ogorčenja.) **To vse so storili liberalci!** (Tako je!) **Zato so liberalci škodljivci ljubljanskega mesta, in takih škodljivcev nobeden voliti ne sme in volil ne bo!** (Veliko pritrdjevanje.)

Nobeden pa tudi ne bo volil koritarjev. (Pritrdjevanje.) Mi vsi vemo, da so skoraj vsi bivši občinski svetniki mislili, da je uprava ljubljanskega mesta eno samo veliko korito, iz katerega se mora prav pridno zajemati. Ker pa so pridno zajemali, zato so pa tudi škodovali mestu in škodljivcev mesta Ljubljane nobeden voliti ne sme in volil ne bo! (Viharno pritrdjevanje.)

Nobeden pa tudi ne bo volil žlahtovcev! Mi vsi vemo, da so se službe na ljubljanskem magistratu oddajale po sorodstvu. Ako je bil kdo bližji sorodnik, dobil je boljšo službo, če je bil

dalji, pa slabšo. (Res je!) Spominjam samo na g. viteza Bleiweisa. S tem pa, da so podeljevali službe po gradu žlahte, ne po sposobnosti, so liberalci oškodovali mesto Ljubljano, in škodljivcev mesta Ljubljane nikdo voliti ne sme in volil ne bo! (Bárno pritrdjevanje.)

Nobeden pa tudi ne bo volil kimovcev. Kimovci so bili na starem magistratu, ker drugače si ne moremo razlagati dejstva, da se je sklenilo v tajni seji bivšega občinskega sveta dati Podgoršku, človeku, ki je bil notoričen tat in podpiratelj kupčije s človeškim mesom, človeku, ki je 63 poštenih slovenskih deklet izročil hiši sramote jih prodal v moderno suženjstvo, da se je sklenilo dati temu človeku še 4000 kron pokojnine. (Klici velikega ogorčenja.) Ne morem si misliti, da so bili vsi bivši občinski svetniki s tem sklepom zadovoljni ali vkljub temu se ni nikdo upiral temu škandaloznemu sklepu. ampak so le kimali in ker so kimali, so oškodovali mesto Ljubljano, in škodljivcev nobeden voliti ne sme in volil ne bo! (Viharni klici: Ne bomo jih!)

Someščani, škodljivcev ljubljanskega mesta, konkurzovcev, koritarjev, žlahtovcev, kimovcev nobeden volil ne bo! Mi bodemo volili može, katere smo si sami postavili za kandidate in o katerih smo prepričani, da bodo delovali v korist in splošno ljubljanskega mesta. (Viharno pritrdjevanje.) Zato pa, cenjeni volivci in volivke, uporabimo dobro zadnjih štirinajst dni, delajmo, agitirajmo in glejmo, da na dan volitve še vsak enega pripelje seboj na volišče in zmaga bo naša! (Navdušeno ploskanje in pritrdjevanje.)

Nato je dobil besedo

Ivan Štefe.

Govornik je izvajal:

Najprej se Vam predstavim. Jaz sem od »Jutra« vsak dan za 4 vinarje proslavljeni vlomilec. (Veselosť.) Midva s Kregarjem sva naravnost ponosna na tak »vlom«, da mestna policija dve leti in še sedaj o tem nič ne ve. Edino, kar me nekoliko ženiira pri tem, je, da me imajo »Jutrovci« za nekoliko bolj neumnega, kot sem. V pesmih na mojo ženo, da bi človek že ljubosumen postal (Veselosť), opevajo, kako sem z ženo vlamiljal v trgovsko in obrtno zbornico. Ne, tako neumen pa nisem! Respekt pred ženo, ali z ženo ne bi napravil vlomov. Ne verjamem, ako bi mogla biti o tako imenitnem vlamu dve leti — tiho. (Hrupna veselost.) Sedaj sem Vam torej opisal, kako se je ta vlom v resnici vršil. (Bučen smeh.) Zdi se mi, da se liberalni listi tako lažejo, ker se boje, da ne bi midva s Kregarjem na magistratu res vlomila v mestne blagajne in ondi videla praznote (Klici: Pajčevine!) in vzrokov te praznote. (Tako je!)

Liberalci trosijo najraznovrstnejše laži, ker bi bili radi na magistratu še dalje tako komodno med seboj, kot so bili doslej. (Klici: Ne bodo več!) Kakor je morala nasprotnikov v boju, naj priča to-le: Radi neresničnih napadov na mrtvo osebo sem se nekoč oglašil pri dr. Tavčarju ter mu dejal: Napadajte žive, a vsaj mrtve pustite pri miru, in dr. Tavčar mi je takrat odgovoril: Če je res ali ne, samo da te jezi! (Veliko ogorčenje.) S tako moralo liberalna stranka vedno postopa v svojem hoju in čas je, da takim bojem napravimo konec! (Hrupno pritrdjevanje.)

»Politična žn'darja« in dr. Tavčarjeva mesarija.

Da se predstavim: Midva s Kregarjem sva tudi »politična žnidarja«. (Veselosť.) Tako naju je blagovolil nazvati dr. Tavčar. Obljubujeva, da bova na magistratu izvestni gospodi pošteno pomerila blače in liberalno ošabnost preganala z najinimi živankami. (Velika veselost.) Dr. Tavčar pa menda ni pomislil, da je s svojo opazko žalil del obrtnega stanu. Temu stanu na čast bodi povedano: Politični žnidarji so mnogo boljše kot politični liberalni advokati. (Tako je.) Od političnih žnidarjev ljudi še ni nikdar glava bolela, od liberalnih advokatov in dr. Tavčarjevega koncipienta dr. Hudnika pa že večkrat. (Pritrdjevanje.) Vsi politični žnidarji niso napravili slovenskemu narodu toliko škode, kot en sam liberalen advokat! Če sva pa midva »politična žnidarja«, tedaj je pa dr. Tavčar političen mesar. (Veselosť.) V svojih govorih vedno kaže kakor bi se imenitno razumel na tako mesarijo. Govori na svojih shodih samo o klavnicah, o odiranju in takih krvavih rečeh. Vprašati bo treba dr. Tavčarja, če ima koncesijo za mesarijo in ker je nima, bo treba iz zdravstvenih ozirov njegovo politično mesarijo ustaviti. (Veselosť.)

Nekaj o ničlah.

Liberalni list, ki vsak dan že zjutraj spominja liberalce na dolgove in bankerote, govori danes nekaj o ničlah.

Liberalno stališče je bilo vedno takó, da je vse ničla, kar ni liberalen ad. o. kat. List starinov pa je o tem pred dnevi pametnejše pisal, kot piše isti mladinov. »Slov. Narod« je v uvodnem članku pisal, da so v liberalni stranki posamezniki ničle, ki dobe vrednost in veljavo šele, ako stoji pred njimi enojka, to je stranka, Ker pa so, kakor trdi »Narod«, v liberalni stranki vsi ničle, je potem tudi njihova stranka velika ničla, torej je pri liberalcih vse skupaj ničla največja ničla bi bil torej liberalen ljubljanski župan. (Velika veselost.) Nekoliko hudo je zahtevati od volilcev, da bi volili stranko, katero celo »Narod« laša za ničlo. (Veselo odobravanje)

Kaj Tavčar govori — takoj odgovori!

Liberalni bombardon dr. Tavčar poje sedaj v Trnovem. Čujem ga od daleč kaj govori. (Veselosť.) Na to, kar Tavčar sedaj govori v Trnovem, mu takoj v istem hipu odgovarjam v »Ljudskem Domu«. (Velika veselost.) Dr. Tavčar ravno kar napada voditelje S. L. S. radi tega, ker kandidirajo na zadnjih mestih, češ, da s tem kažejo zaničevanje Ljubljani. Mi pa v tem vse kaj drugega v d'mo (Tako je!), kar dr. Tavčar v svoji nedemokratskičnosti razumeti ne more. Voditelji S. L. S. hočejo, da dobe besedo na magistratu tisti, ki jo doslej niso imeli **če treba, hočejo častno pasti na bojišču, samo da pride ljudstvo do besede!** (Viharno pritrdjevanje.) **Dr. Tavčar in drugi liberalni advokati pa rine'o vedno sebe na prva mesta, pasti pa druge pustel!** (Klici: Liberalne učitelje! Kako so potegnili ključavničarja Pusta!) Radi tega, ker so liberalni advokati in razni frakarji vedno samo sebe silili pri liberalni stranki v prve vrste, je stranko skoro na celi črti vrag vzel in vzel jo bo tudi 23. aprila! (Tako je!) S svojimi kandidaturami pa kažejo voditelji S. L. S. še nekaj: da hočejo podpirati tiste občinske svetnike, ki pridejo pod zastavo S. L. S. v občinski svet, in to v državnem in deželnem zboru in pri drugih korporacijah; liberalni »voditelji« pa nimajo nikogar, ki bi jih podpiral ali mestu kaj pomagal!

Liberalni volivni predlog.

»Slovenski Narod« je pisal v petek, da je bil liberalni volivni predlog pri deželni vladi prvi, mi pa pravimo, da so liberalci s svojim volivnim predlogom »ta zadnji«. (Tako je!) Liberalna stranka ni niti toliko spoštovala svojih volilcev, da bi s celim svojim volivnim predlogom stopila prednje, in je svoj volivni predlog pobasala kar v žep dr. Tavčarjev, ki ga je prinesel k deželni vladi. Tisti, ki se je pri volivnih predlogih najbolj bal javnosti, je bila liberalna stranka. Sedaj vemo, kje bo 23. aprila iskati backov! **Edino S. L. S. je bila, ki si je upala nastopiti demokratsko pot in pred mogočnim zborom svojih volilcev utemeljevati svoj volivni predlog.** (Navdušeno ploskanje.) **Zato pa so med kandidati S. L. S. zastopani vsi stanovi in vsi okraj, kar je treba, ako hoče mestno gospodarstvo biti dobro in pravično.** (Tako je!) Sedaj pa poglejmo, kako so liberalci skrbeli v svojem volivnem predlogu za obrtnike, delavstvo in druge stanove, da bi ti dobili sigurne zastopnike. V I. razredu kandidirajo na čelu veletrgovca prekupčevalca Kneza, ki nič draginje ne dela in katerega gospodarske zasluge se kažejo pri »Zvezi slovenskih zadruge«. (Klici: Pa Agro-Merkur!) Drugi v I. razredu je dr. Triller, tretji Trnkoczy, potem pa slede Mally, Bončar, notar Hudovernik, mesar Černe, Franchetti, Belič, Lenček, knjig. Franci, trgovski sodnik Turk Filip, A. Bizjak, dr. Krevelj, Rohrman. V II. razredu so na prvo mesto postavili v spomin vsem udeležencem »Glavne« posojilnice nadsvetnika Višnikarja. (Veselosť.) Upamo, da ta kandidatura ne bo tako draga, kakor je bila za žrtve »Glavne« posojilnice njegova pot na Dunaj, da v občinskem svetu ne bo nič dobil, zato se bo že skrbelo. Drugi je prof. Reisner, tretji dr. Novak, potem fin. tajnik Milohnoja, inž. Štembov, žel. sprev. Planinšek, Roetl, Lapajne, Pustoslavšek, Kavčič, Kraigher, Ružička, Verstovšek, pos. Verbič, učitelj Škulj. Še hujše je pa s III. razredom. Toga se doslej v svojih listih liberalci niti priobčiti niso upali. Jaz sem včasih nekako trobilo liberalne stranke. (Veselosť.) Kadar je namreč liberalna stranka v zadregi, da si svojim volivcem kaj povedati ne upa, tedaj storim to jaz. (Hrupna veselost.) Ker se liberalci niso upali sklicati shoda, na katerem bi proglasili svoje kandidate, storim to jaz. Prolašam (Veselosť), da bodo morali liberalci v III. razredu voliti te-le može: Na prvo številko se je postavil advokat dr. Tavčar (Klic: Mi imamo pa rajeakega dohtarja, ki ljudi zdravi! Veselosť), drugi je posestnik in gostilničar

kdaž imeli tako mrzel veter!« je dejal stric po dolgem času, pljunil in zopet vtaknil vivček v usta.

Ignacij pa je molčal in zvijsal že tretjo cigareto. Ko si jo je prižgal, je stric zopet vzel vivček izmed čeljusti in dejal:

»Kaj zmiraj zvijsaš tistega spaka!? Če že kadiš, kadi vsaj pipo — ne pa vedno tisto, ki niti zdravo ni! Trikrat potegneš tisto slamo in papir — pa že nič več ni. Če se ti zdi pipa prekmekča, kadi cigare, samo tistega spaka pusti — škodilo ti bo!«

»Veste, stric, navadil sem se že!« je odgovoril študent.

Stric je nekaj zamrmral in zopet tlačil tobak v pipico.

Potem sta zopet dolgo, dolgo molčala in zrla v noč, študent poln temnih misli in dvomov, nezadovoljnost in nevoljo v srcu, stavec pa z edino skrbjo, kdaj bo Bolžaričin sirk zmlet, in ali veter do jutra poneha. Poslušal je njegovo šumenje, iz davnih dni so prišli nejasni spomini in polupozabljene pravljice in pripovedke v njegovo dušo.

»Poslušaj veter, Nace! Ali se ti ne zdi, da med vršanjem in šumom gozdov in grmovja nekaj vmes brni, kakor da kdo v gori s kamenčkom bije ob zvon?« je vprašal stric.

Študent je poslušal, a ni slišal nič.

»Le šumenje slišim, drugega pa ne!« je odgovoril.

»Slabo uho imaš, fant! Jaz pa dobro slišim tiho zvonjenje vmes ...«

»Kaj pa naj zvoni?«

»Ali ti nisem še nikdar pravil o tem? V gori na Sokoljaku je vdolan v skalo jeklen obroč, s katerim je Noe barko pripel ob vesoljnem potopu. Ob vetru zvoni, ker se ziblje, in kdor ima dober posluh, ga sliši. Moj stari oče, ki je robotal, ko je Napoleon delal cesto po Planini, mi je pravil večkrat o tem obroču, slišali so ga zvoniti, iskali so ga, a živ krst ga ni še videl ...«

»Čudno, čudno ...« je dvomil študent.

»Nič čudno — res je. Vi mladi in učeni ljudje, ki se v latinskih šolah učite vse modrosti, bi morali vedeti, kako je! ... V bukvah mora biti zapisano. Vse veste, a nočete povedati kmečkemu človeku!«

»Nič ne vemo, stric ... Na slabšem smo kakor priprosti ljudje z vso našo učenostjo in modrostjo ...«

»Eh ... Kaj bi!« je dejal stavec in vlekel v kratkih presledkih svoj vivček.

(Dalje.)

Pavšek, ki misli, da je dovolj demokratizma, če od delavcev sprejema denar, da pa delavcev na magistrat poslati ni treba, tretji je profesor Pippenbacher, tudi jako celaven v delavskih organizacijah, korajžen pa tako, da je od zadnje županske volitve pobegnil, na četrto mesto, pri katerem bodo pa liberalci v III. razredu komaj koga »skozi spravili«, so postavili zas opnika sloja, ki je liberalcem vedno delal štafažo in ki bi res zaslužil, da enkrat že pride njegov zastopnik v obč. svet, postavili so trgovskega sodravnika — ne, na to niso mislili, postavili so namestu tega — gospoda Dimnika! **S. L. S. je pa pokazala, da v resnici spoštuje trgovske nastavitve in je dala sigurno mesto zastopniku tega stanu!** (Bravoklici.) Trgovski sodravniki naj sedaj stvar opravijo s svojo pametjo. Da tudi njim hočemo biti pravični, smo že večkrat pokazali in tudi volivni predlog S. L. S. kaže to. Četrta je v liberalnem volivnem predlogu v III. razredu: **Smolč.** (Klici: To je pa smola! Tega pamet je pa veterancem zastavo in premoženje zapravil!), potem pride pobožni Likozar, Breskvarjev konkurent Bonča — zaman iščemo zastopnikov delavstva — sedaj pa prihaja: **Korenje!** (Bučen smeh.) Pravimate, da se smejite **taki liberalni pravičnosti do delavstva, ki kaže, da ima liberalna stranka za delavstvo le korenje.** (Tako je! Klici: Pa ga bo Zajc pojedel!) Potem prihaja, kandidira, da pade, mizarski mojster Praprotnik, potem slede Jaklič, Bole, Vončina, Vizjak, dr. Stojan in beg liberalne armade karakterizujoči Ante — Beg. (Veselosť.) Če pogledamo tiste, ki jih hoče liberalna stranka spraviti v občinski svet, tedaj vidimo, da ta stranka res misli, da more človek pameten postati šele, če postane liberalen advokat in da drug ne more in ne sme kaj brigati se za občinsko gospodarstvo, kakor liberalni advokatje in najožji njihovi pristaši, tako, da bi, če bi šlo po liberalni volji, **ljubljski mestni občinski zastop tako izgledal kakor kaka odvetniška pisarna ali pa sodnijska razpravna dvorana!** (Burno odobravanje.) Stranka starih magistratovcev tudi v svojem volivnem predlogu kaže, **da se ni nič naučila in da je ostala stara: skrajno nedemokratična stranka!** (Tako je!) (Konec prihodnjic.)

Naval-Pogačnik v Gradcu.

Gostovanje komornega pevca Naval, našega slavnega rojaka, se je končalo z dolgotrajnimi in ponovnimi burnimi ovacijami sinoči ob koncu »Hofmanovih povesti«, v katerih je imel glavno vlogo. Gledališče je bilo do zadnjega sedeza razprodano in polno odličnega občinstva. Tudi med akti je bilo obilo priznavalnega ploska in Naval je lako ponosen, da je razvnel dozdaj bolj hladno graško občinstvo s svojo igro in lahko trdimo, da tudi s svojim umetniško dovršenim petjem. Zdi se, da je bilo vse tri dni, zlasti pa prvi večer opaziti precejšnjo rezervno proti našemu rojaku tako v gledališču kakor v časniških poročilih. Morda je tu igralo vlogo i — narodno vprašanje, a tembolj smo lahko veseli, da ceni graško občinstvo odlično umetniško potenco Navalovo.

Opazili smo, da je najboljša vloga Navalova ona Georgesa Growna v »Beli dami«, kjer je res pokazal svojo mojstrsko naravo in tehniško dovršenost svojega glasu. To je priznalo i časopisje in to vliko pove, če je »Tagblatt« prinesel najlaskavejšo oceno. Ker se v bistvu docela strinjamo z njo, naj sledi tu dobesedno: »Šele v vlogi Georgesa Browna je razvil Naval v vsem sijaju svojo umetnost. Podal je obilo zbornega v celoti in posamnostih. Vse, kar more pripomoči do lepega celotnega uspeha, je združil: ves nastop, vsakega pomisleka prosto gibanje, naravno igranje, vzorno prozo, nad vse profen in tudi najfinejšim lirizmom pokoreči se glas ter do skrajnih podrobnosti z uprav umetniško spretnostjo in okusom spojeno muzikalno interpretacijo. Fran Naval je sovražnik muzikalnih prenapetosti, ne kot bi mu manjkalo glasovne in igralske sile v izražanju, narveč ker ga varje pred vsako umetniško prenapetostjo preizkušeni fini muzikalni čut dunajske šole. V njem, kot smo ga videli včeraj (to je v petek), črli smo izborni utelešen zato tudi najvišji pojem glasbe, kot so jo stari črki zaznamovali z besedo »musike«: zila je sama očarujoča umerjenost v vseh prednostih opernega pevca.«

Tudi »Tagespošta« je prinesla zgodno kritiko, dasi s pripombo, da Naval ni več v mladeniški glasovni višini, tembolj pa v posesti najizvrstnejše tehnike. Glas sam pa se nam ni zdel tako hudo mukotrpen in stisnjen, kot poroča »Tagespošta«, dasi moramo pri-

znati, da se tuptam čuti moč tehniške spretnosti, krijoča nekoliko opešalo naravno silo Navalovega glasu. Kot smo ga čuli te dni, zlasti pa v »Beli dami« in »Hofmanovih povesti«, pa lahko z veseljem konstatiramo, da bo Naval še dolgo slovel med prvimi igralci in — pevci. Slovenci smo bili veseli rojaka in tudi z glasno donečim »živio« in ploskom ponovno izražali svoje simpatije slovenskemu svetovno-znanemu veleumetniku. Rojaku kliče mo v prijetni nadi, da se še kedaj vidimo: Še obilo let slavnih dni, in potem pa s Prešernom: »Umreti ni mogla stara Sibila — da so prinesli ji z doma prsti — Ena se želja je Tebi spolnila, — v zemlji domači da truplo leži.« — Na nekdanj domačih tleh se je sicer umetnik sprehajal te dni in žel priznaje svoji umetnosti, a daleč od srca — domovine, revne matere, ki ne more še klicati in dovoljno proslaviti svojih slavnih sinov — v domačem hramu muz. Ali bo možna kedaj? — Nikoli! —ar.

VOLIVNI KOMPROMIS MED ČEHI.

Pogajanja med Mladočehi in narodnimi socialci zaradi volivnega kompromisa so končana ter bosti obe stranki skupno nastopili v volivnem boju. Poleg tega so se tudi Staročehi izjavili pripravljeni, pridružiti se temu kompromisu. Težkoče so nastale le v pogajanjih s češko državnopravno napredno stranko, ker bi po sklepih med Mladočehi in narodnimi socialci obdržala samo tri mandate dr. Baxe, Sokola in Kaline, medtem ko za mandat dr. Hejna ni došlo do kompromisa. Pogajanja, ki jih je vodil dr. Fiedler, so imela namen, združiti meščanske stranke proti socialnim demokratom. Kar se tiče karteliranih strank, ohranijo po dogovoru Mladočehi dosedanje volivne okraje ter dobe še par drugih, narodne socialiste pa bodo Mladočehi podpirali v vseh socialnodemokratskih okrajih. Izven volivnega kartela so češki realisti in češki agrarci, ki bodo šli samostojno v volivni boj ter jih bodo mogoče pri tem podpirali Mladočehi in narodni socialci, kakor tudi češki katoliki. Kakor kaže, pa bodo realiste v onih okrajih, kjer bodo kandidirali, podpirali socialni demokrati. V današnji seji izvršilnega odbora mladočeške stranke se bo odobril kompromis z narodnimi socialci. Češka državna pravna napredna stranka se bo odločila danes, ali pristopi v volivni kartel ali nastopi samostojno. Akcijo predsednika narodnega sveta, dr. Podlipnega, glede takozvanih deklaratoričnih volitev pa je smatrati za ponesrečeno. — Tako se glase zadnje vesti s Češkega.

VOLIVNI BOJ NA TIROLSKEM.

Tirolski konservativci so postavili svoje kandidate proti krščanskim socialcem. Pri zadnjih volitvah so propadli na vsi črti; ista usoda jih bo tudi zdaj doletela. Naravno neumevno je, da krščanske stranke sedaj v teh nevarnih časih, ko se vse proti njim združuje, svoje moči cepijo.

KOMPROMIS NEMŠKIH STRANK — RAZBIT.

Socialni demokratje so se oddahnili. Kakšna žalost je vladala v rdečem laboru, ko so se množili glasovi, da gredo nemški krščanskosocialci in nemški nacionalci skupno v boj proti socialni demokraciji. Ko bi se ta namera uresničila, bi utegnila socialna demokracija res nekaj mandatov izgubiti. Toda pretekli petek in soboto vrše se konference voditeljev obeh nemških strank so pokazale, da nimajo ničesar eden pri drugem iskati. Šli so narazen, ne da bi kak sporazum sklenili. Zakaj so se pogajanja razbila, ni znano; krščanskosocialni in nemškonacionalni listi so si sedaj hudo v lasch. Da ni prišlo do volilnega pakta med krščanskosocialci in svobodomiselnimi Nemci, so krivi zadnji. Kdor pozna oholost, predrznost in domišljavost posebno štajerskih nemških liberalcev, si bo kmalu na jasnem, da je s takimi ljudmi vsaka skupnost nemogoča. Zadnje državnozbornske volitve v Warnsdorfu in v Hartmanitzu so pokazale, da je ves nemški »freisinn« polnoma kruljev in da se drži po konci le s pomočjo bergelj. Veliko vpitja in bobnanja, nazadnje pa dolgi obrazi. Gotovo je, da bodo nemške liberalne stranke, če se bodo stvari tako razvijale, na severu tako tepene, da bo strah. Nam Slovanom je to prav; ena glavnih cokelj parlamentarnega življenja je bila nemškonacionalna zveza, ki je zmeraj kakor maček prežala, da ni padla nobena drobtina od vladne mize med slovanske stranke. Ta prekljarija med Nemci bo imela to posledico, da se bo zveza večinskih strank silno zlo-

rabljala in da nekdanje večine v zbornici ne bo več.

HRVAŠKO-LAŠKI SPORAZUM GLEDE ISTRE.

Pod predsedstvom ministra za notranje zadeve grofa Wickenburga in v navzočnosti ministra za nauk in bogochastje grofa Stürgkha, tržaškega cesarskega namestnika princa Hohenlohe, sekcijških šefov viteza Kanera in barona Friesa ter zaupnikov hrvaške in laške stranke v Istri so se vršile 6. in 7. aprila na Dunaju konference v svrhu poravnave spora, ki se je pojavil med obema narodnostima in se zadnje čase zelo poostiril. Dosegel se je glede vseh vprašanj popoln sporazum in se bo pogodba predložila obema deželnozborskima kluboma.

POMEMBNA IZJAVA BULGARSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

Izdajatelj »Agence Balkanique« je te dni imel pogovor z bulgarskim ministrskim predsednikom Gešovom in notranjim ministrom Ljudkanovom, pri čemur sta oba državnika izjavila sledeče o razmerju Bulgarske do Turške: »Mi smo kot opozicionalci,« je dejal Gešov, »in tudi sedaj v vladi mnenja, da naj bi bili odnošaji med Bulgarijo in Turčijo odkriti in prijateljski toda julijsko revolucijo v Turški in uvedbo konstitucije pozdravljamo z zadovoljstvom. Bili smo vedno nasprotniki pustolovske politike. Vsled tega tudi ne bomo nikdar kaj podobnega storili ali trpeli, kar bi bilo izzivanje naše sosednje države. Samoobsebi umevno je, da pričakujemo od Turške enake odkritosti. Predvsem nas čaka ureditev medsebojnih trgovinskih odnošajev ter je treba daljšo trgovinsko pogodbo s Turško, ki bo omogočila obojestranski ekonomski razvoj.« Notranji minister Ljudkanov je izjavil, da je nova vlada strogo na stališču, da goji s Turško odkrito, pošteno in prijateljsko politiko. Vstaška gibanja, kakršnakolisibodi, obsojamo. »Bil sem svoječasno,« je dejal, »notranji minister in sem takrat razpustil vse macedonske odbore v Bulgariji. Od te poti ne bom nikdar krenil.«

Dnevne novice.

+ **Iz dežel. odbora.** Za združna praktikanta sta imenovana dr. Jožef Podobnik in Ivan Lazar. — Iz deželne službe izstopi inž. A. Hočevan. — Vsled bolezni na na lastno prošnjo vpokojen primarij dr. E. Šlajmer. — Gospodinj-ski šoli za delavke v S. K. S. Z. v Ljubljani se dovoli 800 K podpore. — Dežel. bolnica, v kateri silno primanjkuje prostorov za bolnike, se zveča s tem, da se zgradi prosekura, okulistični in porodniški paviljon. Predlog je bil sprejet z glasovi S. L. S. proti glasoma dr. Tavčarja in grofa Barbota. — Profesor K. Dermastia se imenuje za učitelja geografije na slovenski trgovski šoli.

+ **Koroški deželni predsednik Hein** je vložil prošnjo za upokojeve. Ime Hein bo, kakor kranjskim, tako tudi koroškim Slovincem ostalo v najslabšem spominu. Kranjsko ljudstvo se je svojega barona že zdavnaj odkrižalo in tudi koroškim Slovincem se bo odvalil velik kamen od srca ko izgine njegov zatiralec iz koroške dežele. Koroški Slovenci so bili pod vladno tega moža popolnoma brezpravni. Ne bomo ponavljali neštetihih šikan, ki jih je ta predsednik uporabljal proti koroškim Slovincem; saj je naš list posebno v zadnjih časih pojasnil razne njegove dekrete in njegovo nemškonacionalno zagrizenost. Za časa njegove vlade je postala koroška dežela pravi pašalik nemškega »Freisinna«, kateremu je stal Hein vedno na strani. Koroški Slovenci pa lahko upajo, da slabšega predsednika kakor je bil Hein, ne bodo več imeli. Hein gre, koroški Slovenci pa ostanejo.

+ **Shod S. L. S. v Cerknici.** V Cerknici se je vršil včeraj javni shod »Kmečke zveze«. Govoril je Gostinčar o delovanju državnega zbora in o vzrokih razpusta poslanske zbornice. Poslanska zbornica, voljena po splošni in enaki volilni pravici, je pokazala dovolj delavne sile. Izvršila je pogodbo z Ogrsko, katero prejšnji parlament ni mogel rešiti. Tudi proračun je redno sklepala, dokler niso nastale razmere, ki so onemogočile redno delovanje. Nemške stranke in z njimi Bienertova vlada so z preziranjem Slovanov zakrivili razpust zbornice. Slovenska delegacija je po »Slovenskem klubu« dvignila pod vodstvom dr. Šusteršiča visoko pomen Slovencev v naši državi. Nadalje je govornik razlagal razne davke in stroške države. Vlada je sedaj v škripcih zaradi novih dohodkov, brez katerih državni voz ne more naprej. Gospod župan je omenjal nekatere domače razmere, posebno da je

odklonjena pritožba zaradi avtomobilne vožnje, kar so zborovalci vzeli z velikim zadovoljstvom na znanje. Predlagal je tudi, da bodi pri prihodnjih volitvah za državni zbor zopet kandidat Gostinčar. Ta predlog so zborovalci pozdravili z navdušenjem in sprejeli soglasno. Gostinčar se je zahvalil za upanje in izjavil, da na podlagi zaupanja sprejme mandat. Shod je bil dobro obiskan.

+ **Poslanec Povše** je včeraj na mnogoštevilnem shodu S. L. S. v Štepanji vasi govoril o potrebi dobrega razmerja med mestom in deželo. Njegov govor priobčimo jutri po stenografičnem zapisniku.

+ **Oj novi vek zdaj Kranjcem pride!** »Jutro« in »Narod« v obliki znanih ameriških reklam za različne zobozdravnike, magnetizerje in čudežne veleume priobčuje vest, da se mednarodnega kongresa za filozofijo v Bologni udeležuje tudi gospod Mihajlo Rostohar iz Beljaka. To je zelo lepo, ampak jako neokusno je, če »Jutro« daje pri tem lekcije belgrajski in zagrebški univerzi, da na tem kongresu ni zastopana, kakor da bi bil to dokaz, da ni ne v Zagrebu, ne v Belgradu takega filozofičnega solca, kakor je Mihajlo Rostohar, ki ga njegovi najožji kolegi poznajo le za zelo napihnjenega, a sicer kaj malo originalnega človeka, ki misli, da je zato, ker je na dunajski univerzi napravil svoja dva rigorozna iz filozofije in spisal po nemških učnih knjigah logike nek zelo konfuzni »Uvod v znanstveno mišljenje«, prva luč na filozofičnem svetu. V Bologni so že drugačne luči svetile kakor je Mihajlo Rostoharjeva, ki se nadeja, da ga bo avstrijski minister za uk in bogochastje zato zapisal prvega na kandidatno listo za bodočo slovensko univerzo, ker je sestavil logiko, o kateri je strokovna kritika rekla, da je silno nejasna, in ker je leta 1911. napravil izlet v Bologno. Kako je mož domišljav, kaže njegova notica v »Narodu«, da se nemški filozofi dozda nič kaj niso pokazali, samo laški in francoski. Seveda, ko bo Rostohar nastopil, bodo pa vsi pod klop zlezli od Jamesa pa do Euckna. Kaj malo znanstvene resnosti kaže taka reklama, ki ima tako prozoren namen, da se dá od daleč otipati. Še celo svobodomiselnim ljudem na Slovenskem se ta Rostohar-Prijatelj-Kramerjeva bum-bum-tara-tata-znanost zdi že preneumna.

+ **Socialni demokrati pokvarjevalci mladine.** Spričo dejstva, da tudi slovenska socialna demokracija snuje nekako mladinsko organizacijo, koje glavni namen je mladim delavskim fantom izvabiti iz žepa trdi zaslužek, da se vzdržujejo sicer brezposelni socialnodemokratski voditelji in deficitni listi bo dobro pribiti, na kakšen način socialni demokrati mladino izobražujejo. Jožef Wintersteiger, načelnik nemške mladinske zveze v Solnogradu, je objavil te dni v solnograškem liberalnem glasilu, da uslužbenec socialnodemokratskega lista »Salzburger Wacht« in načelnik socialnodemokratske mladeniške organizacije Jožef Leeb med mladino razpečava svinjarske fotografije in s temi podobami uganja havzijsko trgovino. Vključ temu, da so listi Leebe pozvali, naj toži, čedni mož molči kakor grob! Socialni demokrati postavljajo torej za načelnike svojih mladinskih organizacij trgovce z umazanimi podobami in pornografskimi knjižurami! To seveda zato, da vjamejo čimveč neizkušenih mladih ljudi, ki se radi dajo na tak način zapeljati. To je svarilo za vse poštene starše in mojstre, da pazijo, da se ne vjamejo njihovi sinovi in uslužbeni v mreže socialnodemokratski mladinske organizacije, koder se fantje le pokvarijo, zraven pa pridejo ob svoj zaslužek, ker glavna reč pri tej organizaciji so — tedenski prispevki ki so, kakor razvidimo na primer iz oklica slovenske socialnodemokratske mladinske organizacije, zelo visoki. Seveda, naši rdečkarski voditelji rabijo veliko fickov, da lahko brez skrbi in truda živijo, mažejo svoje dolgočasne liste in predavajo po različnih čitalnicah in akademijah kakor veliki gospodje. Zdaj bo treba tudi nabrati za volivni in tiskovni fond in zato je umljivo, da sodrug Berdajs vabi mlade ljudi v svojo zvezo. Pozor, delavci, pred tem novim načinom, kako se izkušajo dirigirati delavski penazi v globoko socialnodemokratsko bisago!

+ **Rdeči Prapor** objavlja občinski program socialne demokracije. Ker se Ethin Kristan, odkar se popolnoma vrgel na dramatiko in na predavanja za ljubljansko buržoazijo, katero zabava, ne peča več toliko s socialnimi vprašanji, ni čuda da je občinski program v »Rdečem Praporju« malodane dosledno kopiran po onem, ki ga je dr. K r e k postavil na volivnem shodu S.

L. S. za ljubljanske občinske volitve, ki se je vršil nekako pred mesecem. Iako je »Prapor« popolnoma po takratnem Krekovem govoru posnel, da »moča občina oddajati svoja dela le takim podjetnikom, ki se zavežejo, da izpolnijo socialne pogoje z ozirom na delavstvo,« ravnotako piše glede aprovizacijske in stanovanjske ter šolske politike. To vse je že dr. Krek povedal, le temeljiteje in S. L. S. bo tudi gledala, da se to izvrši, dočim bo skrb Etbina Kristana v prvi vrsti ta, da se čimbolj prištuli liberalni gospodi, s katero je vedno vlekel in h kateri ga še danes srce vleče. Prijateljstvo z liberalno frakcijo še vedno več nese kakor pehanje za delavske potrebe, tako si Etbini misli, in temu primerna bo tudi »socialna politika« rdečarskih voditeljev v bodočem ljubljanskem občinskem svetu.

Učiteljski protialkoholni shod. Opozarjamo še enkrat cenjeno učiteljsvo (učitelje in učiteljice) na ta shod, ki bo v sredo, 12. aprila, v mali dvorani Mestnega doma. Naj bi bilo učiteljsvo katoliškega mišljenja častno zastopano! Začetek ob 10. uri dopoldne.

Umrli je v Trzinu minul petek gđc. Edit v. Kaiser, pl. Traunstein. Pokopali so jo v nedeljo na tržiškem pokopališču. Naj počiva v miru!

Neva zima v Belikrajini. Iz Adlešič 8. aprila. Kakor je razvideti iz »Slovenca«, v Ljubljani v torek menda niste dobili snega, kakor smo ga mi v Belikrajini. Mesec april se je začel sicer prav lepo, 1. in 2. smo imeli prav krasne in tople dni. Odganjati je že začela bukev, gaber, lipa, grmovje. Močno napeto je bilo tudi že rano sadje, belice (slive), hruške, jabolka, orehi. Zadnji torek je pa začelo snežiti. Danes 8. aprila, pa zopet sneži in burja brije, kakor da se bližamo Božiču in ne Veliki noči. Ljudje se bojijo, da bo rano sadje pozeblo, posebno še orehi. Pripovedujejo tudi, da je zelenje na bukvah, ki so že ozelenele, od snega in zime že posmujeno.

Za deželnega sod. svetnika je imenovan g. Franc Regally, okrajni sodnik v Radovljici.

Manevri vojne mornarice v Dalmaciji. V vojaških krogih zatrjujejo, da se bodo letos vršile vaje vojne mornarice s peto gorsko brigado v južni Dalmaciji. Poveljnika pri teh vajah bosta prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in načelnik generalnega štara Konrad pl. Hotzendorf.

Samoumor. Na Jesenicah, blizu križa na potu v Rovte, se je sedmega t. m. ob 11. uri zvečer ustrelil Konrad Klinar, poštni oficijant na Jesenicah, doma iz Kroke, star 25 let. Kaj je nesrečnika gnalo v smrt, se še ne ve. Materi je pisal pismo, naj ne vprašuje po vzroku samoumora ter naj mu odpusti.

Zadušnica. Usmiljeni bratje v Kandiji pri Novem mestu so dali po g. prošta dr. Elbertu pretečeno soboto za svojo umrlo dobrotnico Jožefino Hočev var slovesno zadušnico opraviti.

Semenj na Vrhniki prepovedan. Da se prepreči nadaljno razširjenje kužne bolezni na gobcu in parkljih med parkljavci, prepoveduje se na podlagi § 24., točka 5 zakona proti živalskim kužnim boleznim iz leta 1909, drž. zak. št. 177 blagovni (kramarski) in živinski semenj na Vrhniki dne 18. aprila t. l.

Napad na dalmatinskega višjega poštnege ravnatelja. Iz Zadra brzojavljajo: Namestniškega svetnika Tichyja, ki je bil pred nekaj dnevi imenovan za dalmatinskega višjega poštnege ravnatelja, je včeraj ob 1. uri popoldne nek individui, po imenu Gentiliza, zavratno napadel in ga z bodalom smrtnonevarno ranil na pljučih. Menda se je hotel napadalec maščevati, ker ob neki priliki ni dobil licence za krošnarenje.

Ljubljanske novice.

Ij Javno predavanje S. K. S. Z. Jutri ob pol 8. uri zvečer predava v S. K. S. Z. gosp. Jožef Gostinčar. Vabimo k obilni udeležbi!

Ij Veliko sklopično predavanje dr. Lampeta o Pompeju in njegovih razvalinah je bilo včeraj popoldne kljub lepemu vremenu jako dobro obiskano. Gosp. predavatelj je skoro dve uri v zanimivem predavanju pojasnjeval slike pompejskih najdb.

Ij Suja predsedstva Zveze Orlov se vrši jutri, t. j. torek 11. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer.

Ij Naj v miru počivajol Cela vrsta bivših občinskih svetovalcev ne kandidira več. Nekateri so liberalnega mestnega gospodarstva sami postali do grla siti in so sami odklonili kandidature, druge se liberalci niso upali več kandidirati in tako so z novo volivno reformo izginili, s uvršnja različni

Predoviči in Turki. Naj v miru počivajol! Seveda je pri tem liberalna stranka kruto blamirana. Ko je bil razpuščen občinski svet, je ta stranka na svojem zaupnem sestanku sklenila, da morajo kandidirati vsi prejšnji občinski svetovalci. Kako stranka svoje sklepe izvršuje, kaže njen volivni predlog. In taka stranka hoče biti resna? Naj tudi ona v miru počiva!

Ij Kako se imajo stari magistratovi. Sami sebe tolažijo in si obupno dajejo korajzjo različni agitatorčki starih magistratovcev. Tako farbajo sami sebe, ko govorijo okolu, da je »liberalna večina gotova stvar«. To je zadnja farbarija z magistrata se umikajočih liberalcev. Tudi na oštarijskih shodih pijo liberalci le na medvedovo kožo. Precej široko so pili včeraj na medvedovo kožo v Trnovem v imenitni trnovski gostilni pri Grčarju, ki naj ima v spomin, da je Tavčar prišel celo v to gostilno, odslej Tavčarju na čast ime »Tavčarjev brlog«. Tavčar je šel od shoda silno slabe volje, ker ga je prišlo poslušat presneto malo Trnovčanov. Popoldne se je Tavčar pehal pri Marenčetu, kjer je bil »shod« tako namešan, da iz socialnodemokratskih in naših volivcev in nevolivcev Tavčar ni mogel spoznati, kje so njegovi volivci. Na shodu sta liberalna govornika morala čuti mnogo gorkih: da liberalci niso imeli nikdar srca za delavstvo, da je Slovenska ljudska stranka vedno se potegovala za delavstvo, zato bo pa tudi delavstvo se zanj potegovalo. Dr. Tavčar, ki je, kakor znano, bil najhujši nasprotnik splošne in enake volivne pravice, si je na tem shodu drznil trditi, da je liberalna stranka pridobila delavstvu volivno reformo, ko je vendar znano, da je na magistratu na njej zaspala. Socialni demokrat Weiser je tudi krtačil magistratovce, parkrat so bili jako burni prizori, ki so pričali starim magistratovcem, da je spanja konec. Poleg Tavčarja in brihtnega Pustoslemška se je oglasil od liberalcev tudi nekdo, ki je hvalil liberalno stranko čes, da ima dovolj od nje. »Če imaš ti dovolj, pa pojdi kar domov!« so pričeli klicati nanj ljudje. Pustoslemšek je izražal veselje, da vidi pred seboj toliko ljudi. (Klici: Saj jih nič ni. Ti »Barjani« so iz mesta!) Sicer so pa liberalni govorniki klatili stare fraze. Vidi se, da se je vino raznih oštarij v njihovih možganih skisalo. Pri Kavčiču na Privozu je Ribnikar se zaletaval v naše kandidate, kar je zanje največja hvala. Tudi tu je bilo od 50 udeležencev 20 nevolivcev. Zanimivo je, da se liberalni govorniki sedaj zaletavajo v glasovanje poslancev za vojaške kredite in da pri tem poslušalci zmajujejo z glavami, ker jim le ne gre v glavo, da bi bilo dobro za nas, če bi bila Avstrija najslabše oborožena in bi morali iti na nasprotnike z metlami ter bi nas tako pohrustal Lah in slovenske sinove postreljal. Ali Tavčar in Ribnikar ne privoščita Ljubljani več vojaštva? Posebno komično učinkuje, če se kot »soldata z metlami v rokah« postavljata po shodih dr. Tavčar in Ribnikar, ki sta, kakor vse kaže, še na barve slepa. Tako je dr. Tavčar včeraj pri Marenčetu trdil, da je zastava magistratne liberalne stranke bela, Ribnikar na Privozu pa, da je belo-modro-rdeča, ko vendar vsa Ljubljana vé, da je od Podgorška in takih tičev in pa od nemško-slovenske pogodbe umazana in oblata in da je ves čas, kar je gospodovala na magistratu, imela na svoji zastavi naslikano korito!

Volivci bodo »dinamitne patrone«, o katerih je včeraj dr. Tavčar govoril, dne 23. aprila porabili v to, da temeljito razstrelje magistratna korita! Svojo koritarsko zastavo naj se liberalci kar poskrijejo. Neomadeževana je slovenska zastava samo v rokah Slovenske ljudske Stranke — in ta zastava bo vodila tudi Ljubljano!

Ij Samo sebe je potegnila stranka starih magistratovcev s svojim volivnim predlogom. To se je pa zgodilo tako: V II. razredu je hotela kandidirati železniškega pristava Planinška. Može, ki so pisali volivni predlog, pa so bili premalo pazni in namesto pristava Planinška so zapisali nekega drugega Planinška, ki je železniški izprevodnik. Če bo šlo pri liberalcih tako naprej, se utegne zgoditi, da bo Tavčar Štefeta volil.

Ij Namestniki v volivnem predlogu liberalne stranke so v I. razredu: Adamič Ivan, vrvar in posestnik; Škafar Fran, mizar; Dežman Josip, žel. vlakovodja; Fortuna Josip, gost. in pos.; dr. Kokalj Alojzij, advokat; dr. Lavš Alojzij, bančni uradnik; Lušin Dominik, posestnik; Mrak Valentin, gost. in pos.; Perušek Rajko, c. kr. gimn. prof.; Podkrajšek Fran, žel. ofic. v pok.; Poljšak Fran, blagajnik; Pribil Ivan, zav. podravn. in pos.; Pust Ivan, ključ. mojster in pos.; dr. Rudež Vladimir, zdrav-

nik; Tonejc Anton, kavarnar. — V II. razredu: Babnik Jakob, vodov. inštalater; Bernot Fran, sodar; Bratovž Vid, starinar; Franke Leo, knjigovodja; Hrast Ivan, nadučitelj v pok.; Holz Vatroslav, bančni uradnik v pok.; Tavčar Rih., odv. sollicitator; Inkret Matija, zavar. potnik; Masel Fran, c. kr. rač. stotnik v pok.; Milavec Josip, c. kr. podp. v pok.; Mlakar Ludovik, posestnik; Pretnar Janko, mestni učitelj; Pogajnik Anton, posestnik; dr. Šlebingar Janko, c. kr. prof.; Goršič Karol, čevljar. — V III. razredu: Babnik Karol, želez. poduradnik; Čadež Matevž, odv. sollicitator; Čarman Fran, strojnik; Hribar Fran, metteur; Hrehorič Fran, trg. sotr.; Irkič Ignac, ključavničar; Jakopič Ivan, knjigov. pom.; Jalen Anton, krojač; Deržaj Matija, krojač; Šljapah Josip, zasebnik; Bizjak Ant., krojač, pos. in gost.; Pleško Fran, tapetnik; Stele Pavel, izvošček; Skubic Ivan, poslovođa; Bajželj Ivan, prod. glasbil.

Ij Socialna demokracija je tudi vložila volivni predlog. Med kandidati je nad 40 železničarjev.

Ij Osebnosti. Državni pravdnik v Ljubljani g. Trenz je imenovan za predsednika sodišča v Novem mestu, g. Luschman za I. državnega pravdnika v Ljubljani.

Ij Umrli je v Ljubljani vdova c. kr. profesorja Hedvika Weiss.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Kalar, delavec, 59 let. — Alojzij Janežič, rejec, 6 dni. — Pia Leber, usmiljenka, 45 let. — Marija Okršlan, delavka, 72 let. — Marija Gregorin, posestnica, 70 let. — Marija Kosec, žena zidarskega pomočnika, 63 let. — Ivana Herman, hči tesarskega pomočnika, 19 let. — Matej Zupan, posestnik, 48 let. — Fran Križelj, občinski ubožec, 37 let.

BOJI V ALBANIJI.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Carigrada: Boji v Albaniji so resnega značaja. Položaj v Skodri je postal zopet zelo resen. Notabili v Skodri brzojavljajo, da oblegajo vstaški Malisori Tuzi in Kastrati ter zbirajo številne čete. Prebivalci obeh mest so vsled močne kanonade vsi preplašeni. Malisori koncentrujejo velike čete ter možno topništvo ob meji. Prebivalci Tuzija in Skodre so v resni nevarnosti ter prosijo nujne pomoči. Brzojavna zveza med Tuzijem in Skodro je od včeraj prekinjena. Zadnja brzojavka javlja, da so vstaši, oboroženi z najmodernejšim orožjem, bili vrženi nazaj za Kastrati. Medtem so vojaške čete iz Tuzija in Skodre prodrle naprej. Na gričih onstran Kastratija se pojavlja na tisoče vstašev. — Iz Carigrada se tudi poroča, da izjavljajo oficijelni krogi porte, po došlih enako glasečih se informacijah z raznih strani, da se Črna gora glede na albansko vstajo ne drži nevtralnega, pač pa se bržkone aktivno udeležuje vstaje.

Telefonska in brzojavna poročila.

S. L. S. NA ŠTAJERSKEM.

Šmarje pri Jelšah, 10. aprila. Političnega društva občni zbor je krasno uspel. Blizu 400 udeležencev iz celega okraja sta naša poslanca dr. Korošec in Vrečko v jasnih in odločnih besedah dokazala edino pravilno postopanje naših poslancev v obeh zbornicah. Velikansko navdušenje zavednih poslušalcev ter dve resoluciji so izražali nemajno ljubezen, hvalečnost ter zaupanje našim poslancem. Nasprotnikom je upadel pogum docela.

POSLANEC FON KANDIDIRA ZA DRŽAVNI ZBOR.

Gorica, 10. aprila. Včeraj je odbor Kmečke zveze goriške okolice sklenil naprositi poslanca Fona, da zopet kandidira za državni zbor. Poslanec Fon je kandidaturo sprejel.

PLOJ NA LIBERALNEM PROGRAMU.

Ormož, 10. aprila. Tukaj se je včeraj vršil od liberalnega advokata dr. Serneca sklicani shod zaupnikov liberalne stranke, na katerem je bil tudi Ploj navzoč. Postavili so se za vsako vas agitatorji, katerim je denar v neomejeni meri na razpolago. Ploj bo torej poizkusil z denarjem. Kmečki stranki bo nasproti temu treba neutrudnega in složnega dela.

VOJAŠKE PREDLOGE.

Dunaj, 10. aprila. Danes so dospeli semkaj ogrski ministri, da nadaljujejo posvetovanja z avstrijskimi kolegi. Ministrski predsednik grof Khuen bo konferiral z baronom Bienerthom in bo najbrž jutri sprejel od cesarja v privatni avdienci. Pogajanja glede brambene reforme in vojaškega kazenskega procesa se bodo topot perfekcionirala. Nato se poda grof Khuen-Hedervary na dopust v Hedervar na svoje posestvo.

NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK NA DUNAJU.

Dunaj, 10. aprila. Včeraj ob 4. uri 20 minut popoldne se je pripeljal na Dunaj z ekspresnim vlakom južne železnice nemški prestolonaslednik s svojo soprogo. Na kolodvoru ga je sprejel naš cesar z nadvojvodi in drugimi dunajskimi dostojanstveniki.

VSTAJA V ALBANIJI.

Junaške albanske žene. — Papež za Albance!

Cetinje, 10. aprila. Albanski vstaši so si zopet priborili nazaj prejšnje pozicije in potiskajo turške čete nazaj. Zapodili so turško vojaštvo do Sukija in vzeli Turkom del traina. Vstaši so pretrgali zvezo med armado in Skadrom in so zažgali kraj Koplikuter ob skaderskem jezeru preprečili izkrcanje 400 turških nizamov.

Carigrad, 10. aprila. Vali iz Skadra poroča, da so vstaši napadli orožniško stražnico pri Vezir-Kopru, pa so bili odbiti in pustili na bojišču dva ranjenca.

Carigrad, 10. aprila. Iz Skadra so sporočili svojim poslancem v Carigradu, da je položaj jako nevaren in da naj vlada nemudoma odpošlje v Skader nove čete. Vali v Skadru je demisioniral.

Cetinje, 10. aprila. Govori se, da je turški poslanik v Cetinju moral odstopiti, ker ni kos svoji nalogi. Turška vlada je poslala vsem svojim poslanikom na evropskih dvorih okrožnico, v katerih vlasti opozarja na to, da Črna gora ne varuje nevtralitete.

Carigrad, 10. aprila. Turški listi dementirajo vest, da bi bil namestnik avstrijskega poslanika baron Müller nasproti turškemu ministru za notranje zadeve izjavil, da bo Avstrija, ako se albanska vstaja razširi na Novipazar, ukrenila potrebne varnostne odredbe.

Carigrad, 10. aprila. Med mrtvimi in ranjenimi Malisori so našli tudi žene, ki so bile preoblečene v moške in se proti Turkom bojevale.

Dunaj, 10. aprila. Vatikanski dopisnik »Vaterlanda« prinaša sledečo veljavno vest: Skaderski nadškof je bil v avdienci pri Svetem Očetu papežu Piju X. in mu poročal o veliki bedi katoliških Albancev, katere Mladoturki še hujše zatirajo kakor prejšnji režim, jim nalagajo neznošne davke, jih hočejo oropati vseh dosedanjih svoboščin in zatirajo njih jezik. Sveti Oče je to vzel z veliko žalostjo na znanje, naročil nadškofu, naj katoliški duhovščini sporoči, da ljudstvo pouči, naj bo oblastem pokorno, obenem pa je Sveti Oče naročil apostolskemu delegatu v Carigradu, monsignoru Sardi, da turški vladi sporoči, da ji Sveti Oče priporoča, naj ravna z Albanci po načelih pravičnosti in enakopravnosti, če ne, Sveti Oče ne bo mogel podpirati želje mladoturške vlade, da se v Carigradu ustanovi apostolska nunciatura. (Kakor znano, se Mladoturki jako vlečejo za nunciatura, da bi se iznebili protektorata tujih velešil nad katoličani v turškem cesarstvu.)

Rim, 10. aprila. Odbor »Pro Albanica« je izdal oklic za darove za sirta in vdove hrabrih Albancev, ki se borijo za svobodo svoje domovine proti turškemu krutovladju.

POLOŽAJ V MAROKU.

Tanger, 10. aprila. Iz Feza se 2. t. m. poroča, da so vstaši poizkusili naskok na mesto, vsled česar je nastala velika panika. Naskok je pa bil odbit. 3. aprila je bilo vse mirno.

APANAŽA SRBSKIH PRINCEV.

Belgrad, 10. aprila. V budgetu za 1911 je določena za otroke kralja Petra apanaža 240.000 frankov. Prestolonaslednik Aleksander dobi 120.000 frankov, princ Jurij in princesa Helena pa vsak 60.000. S tem je srbsko apanažno vprašanje rešeno.

RUDNIŠKA NESREČA.

London, 10. aprila. V Littletonu se je zgodila v premogovniku eksplozija. 190 rudarjev, večinoma kaznjenci zamorskega plemena, se je v rudniku zažugilo.

Na prodaj je v trgu na Sp. Štajerskem

hiša z gostilniško obrtjo, vrtom gospodarskim poslopjem, ledenico ter s travnikom in njivo za 32.000 K. Kupni pogoji ugodni. — Kje, pove upravništvo lista pod št. 1139. 1139 3

Proda se lep, eleganten

glasovir - pianino

(Flügelton) od tvrdke Bieber in sin. proti takojšnjemu plačilu 480 K franko na vsak kolodvor. Martin Seher, orglavec, Mirna, Dolenjsko. 112